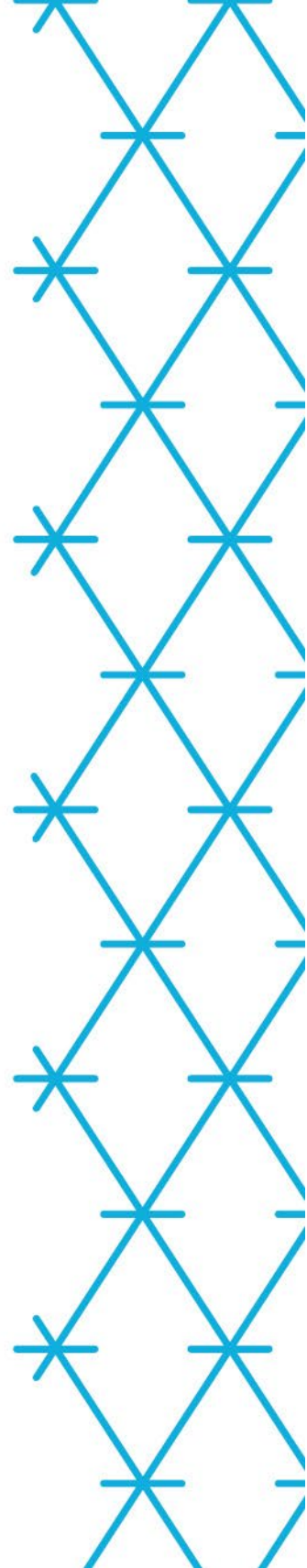

Talous- ja
toimintasuunnitelma
2023 - 2025 ja
talousarvio 2023

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

Julkaisija:

Kymenlaakson liitto
Hovioikeudenkatu 6, 45100 KOUVOLA
etunimi.sukunimi@kymenlaakso.fi
virasto@kymenlaakso.fi
www.kymenlaakso.fi

Julkaisu:

Talous- ja toimintasuunnitelma 2023 – 2025 ja talousarvio 2025

C:118

ISSN 1237-8259

ISBN 978-952-7336-11-3

Kouvola 2022

Maakuntahallitus 17.10.2022
Henkilökuntakokous 7.11.2022
Maakuntahallitus 21.11.2022, § 131
Maakuntavaltuusto 19.12.2022, 17 §

Sisällys

1. Maakuntajohtajan katsaus	2
2. Toiminta-ajatus, liiton tehtävät.....	4
2.1. Perustehtävät	4
2.2. Edunvalvonta, yhteistyö ja viestintä.....	4
2.3. Luottamushenkilöhallinto.....	7
2.4. Virasto.....	9
3. Toimintasuunnitelma 2023 – 2025.....	10
3.1. Liiton yhteiset kärjet.....	10
3.2. Vastuualueiden kärjet.....	13
4. Henkilöstösuunnitelma 2023 – 2025.....	21
5. Taloussuunnitelma 2023 – 2025	23
5.1. Yleisperustelut	23
5.2. Talousarvioasetelma ja sitovuustaso.....	23
5.3. Talousarvio 2023	24
5.4. Taloussuunnitelma 2023 – 2025	30

1. Maakuntajohtajan katsaus

Suomen talous alkoi 2022 toipua koronavuodesta odotettua paremmin. Varsin pian helmikuussa yllätti kuitenkin jo uusi kriisi: Venäjän hyökkäys Ukrainaan. Sota jatkuu vielä tätä kirjoitettaessa. Se tulee jatkumaan valitettavasti pitempään kuin arvelimme, ehkä vuoteen 2023 saakka tai jopa pidempäänkin. Surullinen, myös siviileille erittäin julma sota järkytti suomalaisia ja mursi heidän turvallisuudentunteensa. Turvallisuus järkkäsi koko Euroopassa. Suomi ja Ruotsi lisäsivät omaa turvallisuuttaan hakeutumalla aktiivisesti Naton jäsenyyteen. Prosessi on katsauksen kirjoitushetkellä vielä kesken. Myös Baltian maat tunsivat Ukrainan ahdingon vuoksi olemassaolonsa jälleen uhatuksi. Turvallisuuspoliittiset mannerlaatat alkoi liikkua, ja niiden myötä myös Kymenlaakson aluekehitys joutui aivan uuteen tilanteeseen Venäjän rajan lähes täysin sulkeuduttua.

Kymenlaakson aluetalouden saama ensi-isku Venäjän käymästä sodasta on voimakkaampi kuin Suomen läntisissä tai keskisissä osissa. Sota toki vaikuttaa koko Suomen kansantalouteen, mutta raskaimmin itärajan maakuntiin. Matkailun ja venäläisten ostoturismien lisäksi kärsivät ne Kymenlaakson yrittäjät, jotka olivat rauhan oloissa käyneet vilkasta Venäjän kauppaa. Hamina-Kotkan satama sai 2022 osan menetyksistään korvatuksi kotimaisella tavaraliikenteellä. Suomenlahti satamineen onkin uusissa oloissa itäisen ja kaakkoisen Suomen varsinainen reitti ulkomaan markkinoille. Muutosten vuoksi aloitettiin Kymenlaakson maakuntaohjelman ajantasaistaminen keväällä 2022.

EU-komissio suuntasi Kaakkois-Suomi – Venäjä -ulkorajaohjelman varat EU:n sisärajaohjelmiin välittömästi Venäjän alettua sodan Ukrainaa vastaan. Kymenlaakson osalta tämä sisärajaohjelma on Keskeisen Itämeren Interreg-ohjelma, joka on kokonaan EU:n sisäinen raja-alueohjelma. Siinä ovat Etelä-Suomen lisäksi mukana Viro kokonaisuudessaan sekä Ruotsin ja Latvian pääkaupunkeja ympäröivät maakunnat.

Kuntatalouden haasteet liittyvät 2023 talouden sopeuttamiseen Suomen 22 hyvinvointialueen aloittaessa täysimääräisesti toimintansa. Maakuntien liittojen ja muiden kuntayhtymien asema korostuu kuntien näkökulmasta, kun sote-sektori ei enää kuulu peruskuntien toimialaan. Maakuntakaava säilytti vahvan asemansa maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksessa ja on edelleen kuntien maankäyttöä ohjaava kaavataso. Rakennerahastoista myönnettävä monipuolinen hankerahoitus on myös iso osa maakunnan liittojen toimintaa. Monialaiseen maakuntaan, jossa maakunnan liitot yhdistyisivät hyvinvointialueisiin ja niiden toimialaan, on vielä matkaa. Parlamentaarisen työryhmän mukaan monialaiset maakunnat voisivat aloittaa toimintansa aikaisintaan vuonna 2027.

Vuoden 2023 tavoitteet on asetettu maakuntasuunnitelmassa ja -ohjelmassa hyväksytyjen painopisteiden mukaisesti. Maakuntaohjelma ajantasaistetaan itärajan ja Venäjän tilanteen vuoksi vuoden 2022 aikana. Näiden lisäksi Kymenlaakson liitossa päivitetään vähintään kolmasti vuodessa edunvalvontasuunnitelma, jonka tavoitteet ovat linjassa maakuntasuunnitelman ja -ohjelman kanssa. Edunvalvontasuunnitelma ei siis elä omaa elämäänsä, mutta sitä voidaan vuoden aikana joustavasti ja tarpeen mukaan maakuntahallituksessa päivittää.

Edunvalvontasuunnitelman lisäksi Kymenlaakson liitto on osana Etelä-Suomen liittoumaa mukana myös Etelä-Suomen hallitusohjelmataivoitteiden laadinnassa. Itärajan muuttuneen tilanteen vuoksi Kymenlaakson liitto valvoo maakunnan etua koko pitkän itärajan maakuntien yhteisessä edunvalvonnassa, jota tehdään Suomen hallituksen ja EU-komission suuntaan. Maakunnan tärkeimpiä hankkeita on koottu Kaakon paketti -asiakirjaan.

Vuonna 2023 Kymenlaakson liitto juhlii nykymuotoisen olemassaolonsa 30-vuotistaivalta. Aluekehityksestä ja aluesuunnittelusta vastaavat maakunnan liitot aloittivat Suomessa toimintansa 1991 - 1995, kun maakuntaliitot ja seutukaavaliitot yhdistettiin. Kymenlaakson liiton varhaiset edeltäjät aloittivat toimintansa jo yli 80 vuotta sitten: vanhamuotoinen maakuntaliitto 1937 ja koko Suomen aluesuunnittelun uranuurtaja Kymenlaakson aluesuunnitteluyhdistys 1942. Kymenlaakson liitolla on siten aluekehityksen ja -suunnittelun osalta Suomen oloissa varsin pitkät perinteet.

Myös tulevaisuudessa Kymenlaakson liitolla on edelleen selkeä tehtävä luonnonkauniin, jatkuvasti teollisuudeltaan ja osaamiseltaan uudistuvan logistiikkamaakunnan kehittämisessä.

Kouvolassa 14.11.2022

Jaakko Mikkola
Maakuntajohtaja

2. Toiminta-ajatus, liiton tehtävät

Kymenlaakson liiton ydintehtävä on maakunnan kehittäminen. Tavoitteenamme on vetovoimainen maakunta, jossa on työtä ja toimeentuloa, viihtyisä asuinympäristö, sujuvat ja monipuoliset palvelut, hyvät liikenneyhteydet, elävä kulttuuri sekä puhdas, monimuotoinen luonto.

2.1. Perustehtävät

Kymenlaakson liitto on Kymenlaakson kuntien omistama lakisääteinen kuntayhtymä. Liiton toiminta-ajatus ja tehtävät on määritelty liiton perussopimuksessa seuraavasti:

Kuntayhtymä toimii maakunnan kehittämis-, edunvalvonta- ja suunnittelukuntayhtymänä, hoitaa yhteistyössä kuntien kanssa maakunnallista koulutustoimintaa sekä edistää kulttuuri- ja kotiseututyötä.

Toiminta-ajatuksensa mukaisesti liiton tehtävänä on:

1. Huolehtia alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta annetun lain ja asetuksen sekä muun aluekehitystä koskevan lainsäädännön mukaisista aluekehitysviranomaisen tehtävistä ja alueen yleisestä kehittämisestä.
2. Huolehtia maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesta maakunnan suunnitelluun kuuluvasta maakuntasuunnitelmasta, maakuntakaavan ja merialue-suunnitelman laadinnasta ja kaavan pitämisestä ajan tasalla sekä sen kehittämisestä että alueellisesta kehittämisohjelmasta.
3. Toimii maakunnallisena yhteistyöelimenä maakunnallisissa edunvalvonta-, talous-, kulttuuri- ja koulutusasioissa ja ylläpitää Kymenlaakson kesäyliopistoa sekä huolehtii osaltaan toimialueensa kansainvälisistä tehtävistä.

Liitto voi sopimuksin ottaa korvausta vastaan suoritettavakseen kuntayhtymän toimialaan liittyvän toimeksiannon muiltakin kuin jäsenkunnilta.

2.2. Edunvalvonta, yhteistyö ja viestintä

Edunvalvonta

Tuloksellinen edunvalvonta perustuu siihen, että maakunnan eri toimijoilla on samansuuntainen näkemys ja tahtotila maakunnan kehittämislinjoista. Pyritään edistämään keskeisten toimijoiden välistä vuorovaikutusta edunvalvonta-asioissa. Edunvalvonnalla vaikutetaan maakunnan tunnettuuteen ja maakunnalle keskeisten hankkeiden ja näkemysten huomioon ottamiseen kansallisessa ja Euroopan unionin päätöksenteossa.

Kymenlaakson liiton edunvalvonnasta on kokonaisvastuu maakuntajohtajalla. Liitto laatii vuosittain edunvalvontasuunnitelman, jonka teemat nousevat maakuntaohjelmasta, maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelmasta, liikennejärjestelmäsuunnitelmasta sekä muista strategioista. Edunvalvonnalle asetetaan lyhyen (<2 v.) ja keskipitkän aikavälin (2-4 v.) sekä pitkän aikavälin (>4 v.) tavoitteita. Edunvalvontasuunnitelman toteutumisesta raportoidaan maakuntahallitukselle neljän kuukauden välein ja tiedotetaan kuntajohtajakokoukselle puoli-vuosittain.

Kymenlaakson kansanedustajatapaamiset aloitettiin talvella 2021. Kymenlaakso kuuluu Kaakkois-Suomen vaalipiiriin, johon sen lisäksi kuuluvat Etelä-Karjalan ja Etelä-Savon maakunnat. Vuoden 2019 eduskuntavaaleissa vaalipiiristä valittiin 17 kansanedustajaa, joista viisi on kymenlaaksolaisia. Vuoden 2023 eduskuntavaaleissa Kaakkois-Suomen vaalipiiristä tul- laan väestön vähenemisen vuoksi valitsemaan vain 15 edustajaa. Koronaepidemian vuoksi kansanedustajatapaamiset pidettiin Teams-etätapaamisina. Kansanedustajien kanssa tapaa- misia järjestetään ensi vuonna 4-6 kertaa lähtökohtaisesti Teams-kokouksina. Liitto toimii koollekutsujana ja laatii asialistat. Koko vaalipiirin kansanedustajien kanssa järjestetään ta- paaminen kerran vuodessa. Tilaisuuden järjestelyvastuu kiertää Etelä-Karjalan, Etelä-Savon ja Kymenlaakson liittojen kesken.

Kuntayhteistyö

Kymenlaakson liitto tarjoaa jäsenkunnilleen foorumin yhteisille keskusteluille uudistuksista ja rakenteellisista sekä toiminnallisista muutoksista. Tarvittaessa liitto edesauttaa valmistelua esim. erillisten työryhmien perustamisen kautta. Liitto järjestää noin joka toinen kuukausi pidettävän Kymenlaakson kuntajohtajakokouksen, jossa käsitellään liiton ajankohtaisia asi- oita sekä kuntien esiin nostamia asioita.

Jäsenyydet ja kansainvälinen toiminta

Kymenlaakson liitto on erilaisten jäsenyyksien ja yhteistyöverkoston kautta mukana laaja- alaisessa kansallisessa ja kansainvälisessä toiminnassa. Kymenlaakson liitto toimii aktiivisesti mm. seuraavissa verkostoissa ja järjestöissä:

Helsinki EU-toimisto HELSINKI
EU OFFICE

Toimisto tukee yhteistyökumppaniensa EU-edunvalvontaa ja edistää niiden näkyvyyttä EU- foorumeilla. Toimiston tehtävänä on tämän lisäksi tiedon välittäminen EU-lainsäädännön val- mistelutyöstä, EU-rahoitusohjelmien rakenteesta ja avautuvista rahoitushauista, tapahtu- mista ja yhteistyö- ja verkostoitumismahdollisuuksista. Uudenmaan liitto toimii isäntäorgani- saationa.

Venäjä-yhteistyö

Venäjä-yhteistyö on keskeytetty. Venäjän Ukraina helmikuussa 2022 käynnistyneen hyök- käyssodan vuoksi, alkavaksi tarkoitetut ulkorajayhteistyön CBC-ohjelmat jäädytettiin.

Ohjelmakauden 2014-2020 hankkeet viedään loppuun siten, että venäläisiä partnereita ei ole enää mukana hankkeissa. Neuvottelut Kaakkois-Suomi - Venäjä Interreg NEXT -ohjelman varojen allokoinnissa ovat käynnissä itärajan maakuntien, TEM:n ja komission kesken. Vuoden 2022 osalta varat siirrettiin Central Baltic Interreg -ohjelmaan. Em. ohjelmassa varat kuitenkin jakautuvat useamman valtion ja Kaakkois-Suomi - Venäjä -ohjelmaa suuremman alueen kesken, ja ovat siten vaikeammin Kaakkois-Suomen maakuntien hanketoimijoiden hyödynnettävissä. Tavoitteena on, että loppukauden Kaakkois-Suomi - Venäjä Interreg Next -ohjelmaan varatut varat ovat jatkossa esim. korvamerkinnällä, Central Baltic Interregin alaluueella, alaohjelmalla tai muulla järjestelyllä paremmin Kaakkois-Suomen maakuntien hyödynnettävissä.

CPMR (Conference of Peripheral Maritime Regions)

CPMR toimii edustamiensa tahojen ajatushautomona ja alueiden lobbaajana. Se keskittyy pääasiassa sosiaaliseen, taloudelliseen ja alueelliseen koheesioon, meripolitiikkaan, siniseen kasvuun, saavutettavuuteen sekä Euroopan energia ja ilmastonmuutosta koskeviin kysymyksiin. CPMR:n jäsenenä on yli 150 aluetta 24 EU-valtiosta ja sen ulkopuolelta. Liiton vuotuinen jäsenmaksu on n. 18 000 €.

BSC (Baltic Sea Commission), Itämerikomissio on yksi CPMR kattojärjestön kuudesta alueellisesta komissiosta. Sen ensimmäinen kokous pidettiin Kotkassa vuonna 1996. Itämerikomissioon kuuluu 18 jäsenaluetta, viidestä Itämeren alueen maasta.

ENCORE-verkosto (Environmental Conference of the Regions of Europe)

Verkosto edesauttaa Kymenlaakson maakunnan ympäristöasioiden vaikutusmahdollisuuksia EU:n suuntaan. Lisäksi ENCORE-verkosto lisää ympäristöyhteistyötä alueiden välillä sekä osallistaa ja aktivoi nuoria eurooppalaiseen ympäristöyhteistyöhön ja vuoropuheluun. Verkostotyö tukee Hiilineutraali Kymenlaakso -tavoitteen toteuttamista sekä Kymenlaakson hyvien esimerkkien esilletuomista.

ENCORE-verkosto on vuonna 1993 perustettu ympäristöasioiden ja kestävän kehityksen yhteistyöverkosto ja foorumi, joka on suunnattu erityisesti alueiden ja maakuntien päättäjille. Verkostolla on vahvat sidokset EU:n korkeimpiin päättäviin elimiin sekä alueellisiin päätöksentekijöihin.

ENCORE-verkoston tavoitteena on lisätä päättäjien yhteistyötä ympäristöasioissa, edistää EU:n ympäristötavoitteiden toteuttamista aluetasolla ja viedä alueiden näkökulmaa EU:n suuntaan, parantaa ympäristöhallintoa, edistää kestävästä kehityksestä sekä lisätä alueiden välistä ympäristöyhteistyötä. Lisäksi verkosto edistää Euroopan nuorten välistä vuoropuhelua ja ympäristöyhteistyötä YouthCORE-verkoston kautta. ENCORE-verkostossa on mukana 120 aluetta eri puolilta Eurooppaa.

Pohjoismainen saaristoyhteistyö

Pohjoismainen saaristoyhteistyö on rajat ylittävää aluehallintoyhteistyötä, joka sisältää saaristoalueet Tukholman, Uppsalan, Sörmlandin ja Östergötlanin läänissä sekä Ahvenanmaan, Varsinais-Suomen, Uudenmaan ja Kymenlaakson maakunnissa. Toiminta koostuu pääosin rajat ylittävien hankkeiden ja tapahtumien toteutuksesta sekä saaristoasioiden tiedonjaosta ja edunvalvonnasta. Verkostoyhteistyön tavoitteena on vahvistaa ja vauhdittaa Kymenlaakson saariston kestävästä kehittämistä. Kymenlaakson liitto on ollut toiminnassa mukana vuodesta 2016.

Kansalliset järjestöt:

- Suomen Kotiseutuliitto
- Kymenlaakson kauppakamari
- Kymenlaakson Venäjän kaupan kilta ry.
- Suomen Vesitiet ry.
- Kuninkaantie ry.
- Suomen Kesäyliopistot ry.
- Kymenlaakson korkeakoulu yhdistys ry.

Kymenlaakson liiton viestintä

Viestinnän tavoitteena on parantaa Kymenlaakson liiton toiminnan näkyvyyttä, vuorovaikutteisuutta ja painoarvoa sekä lisätä Kymenlaakson maakunnan tunnettuutta ja vetovoimaisuutta. Viestinnän tehtävänä on tukea alueelle tärkeiden asioiden edunvalvontaa ja näkyvyyttä. Tavoitteena on saavuttaa liiton sekä koko Kymenlaakson edun mukaisia päätöksiä, niin alueellisella, kansallisella kuin kansainväliselläkin tasolla. Lisäksi liiton viestinnällä pyritään parantamaan vuorovaikutusta alueen verkostojen, toimijoiden sekä asukkaiden välillä sekä lisäämään kymenlaaksolaisten osallisuuden mahdollisuuksia eritasoiseen päätöksentekoon ja suunnitelmiin.

Liiton viestinnän tavoitteena on myös edesauttaa kymenlaaksolaisten toimijoiden mahdollisimman hyvää EU-rahoituksen saantoa eri rahoituslähteistä.

2.3. Luottamushenkilöhallinto

Kymenlaakson liiton ylintä toimivaltaa käyttää maakuntavaltuusto, jonka on valinnut kesäkuussa 2021 pidettyjen kuntavaalien jälkeen kokoontunut jäsenkuntien nimeämä edustajainkokous. Maakuntavaltuuston toimikausi on kuntavaalikausi. Maakuntavaltuuston koko määräytyy liiton perussopimuksen mukaan ja maakuntavaltuustossa on vuonna 2023 yhteensä 32 jäsentä.

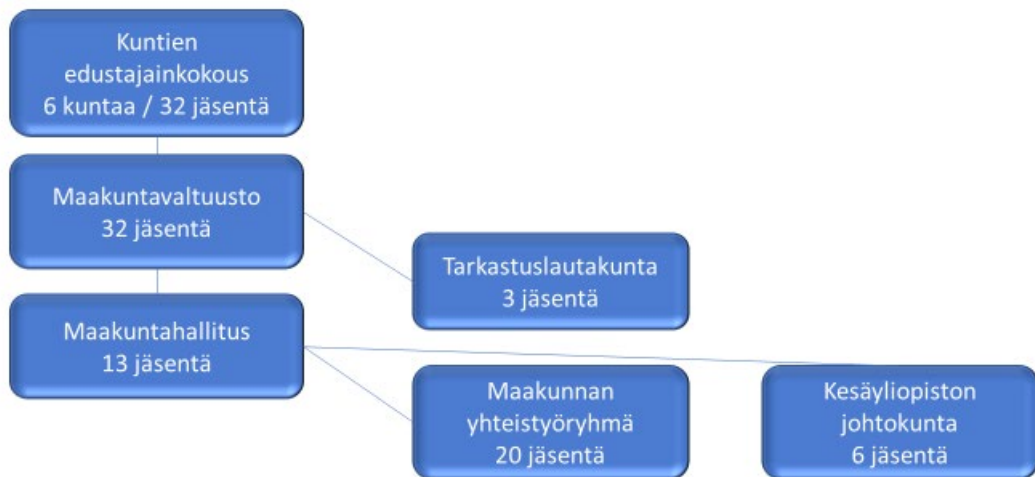
Maakuntavaltuusto hyväksyy maakuntakaavan ja maakuntaohjelman sekä asettaa vuosittain toiminnalliset tavoitteet taloussuunnitelman ja talousarvion käsittelyn yhteydessä. Maakuntavaltuusto kokoontuu vuonna 2023 kaksi kertaa.

Maakuntavaltuuston valitsema maakuntahallitus aloitti toimintansa syyskuussa 2021. Maakuntahallitus johtaa Kymenlaakson liiton toimintaa, hallintoa ja taloutta sekä edustaa kuntayhtymää ja valvoo sen etua. Maakuntahallituksen toimikausi on sama kuin maakuntavaltuustolla ja se kokoontuu 11–12 kertaa vuodessa.

Maakuntavaltuusto asettaa toimikaudekseen tarkastuslautakunnan. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntayhtymän hallinnon ja talouden tarkastuksen ja arvioinnin järjestäminen. Tarkastuslautakunnan tehtävät on määritetty kuntalain §:ssä 121.

Kesäyliopistolla on johtokunta, jonka nimeää maakuntahallitus. Johtokunnan tehtävänä on seurata ja kehittää kesäyliopiston toimintaa vapaan sivistystyön lain ja muiden säännösten mukaisesti.

Maakuntahallitus nimeää maakunnan yhteistyöryhmän (MYR), joka linjaa, maakuntaohjelman mukaisesti, alueen kehittämistä ja julkisen tuen kohdentamista. MYR:ssä ovat edustettuina alueen kunnat, ELY-keskus, tärkeimmät työmarkkina- ja elinkeinojärjestöt sekä kansalaisyhteiskuntaa edustavia järjestöjä.

Kuva: Kymenlaakson liiton toimielinorganisaatio

2.4. Virasto

Kymenlaakson liiton virastoa johtaa maakuntajohtaja. Virastolla on päätoimipaikka Kouvolassa Hovioikeudenkadulla ja sivutoimipaikka Kotkassa Laivurinkadulla.

Kymenlaakson liiton virasto käsittää maakunnan liiton perustoimintojen ja henkilökunnan lisäksi Kymenlaakson kesäyliopiston toiminnot ja kesäyliopiston henkilökunta on osa liiton henkilökuntaa. Virastossa työskentelee 25 vakinaista työntekijää ja viranhaltijaa sekä vuoden mittaan 2-3 määräaikaista työntekijää.

Maakuntajohtajan tukena toimii johtoryhmä, johon kuuluvat aluekehitysjohtaja, suunnittelujohtaja, hallintojohtaja ja kesäyliopiston rehtori. Johtoryhmän sihteerinä toimii hallintojohtaja. Johtoryhmä käy läpi ajankohtaisia asioita, luottamustoimielinten asioiden valmistelua sekä valmistelee henkilöstöä koskevia asioita.

Kymenlaakson liiton yhteistoimintaelimenä toimii koko henkilökunnan käsittävä henkilökuntakokous. Se kokoontuu pääsääntöisesti kerran kuukaudessa ja käsittelee mm. yhteistoiminnasta kunnissa annetun lain ja työturvallisuuslain mukaiset asiat sekä muita liiton yleisiä ja yhteisiä asioita.

Virasto on jaettu liiton toiminta-ajatuksen ja tehtävien tehokasta ja taloudellista saavuttamista varten neljään vastuualueeseen.

Kuva: Kymenlaakson liiton virasto-organisaatio v. 2023

3. Toimintasuunnitelma 2023 – 2025

3.1. Liiton yhteiset kärjet

Hiilineutraalisuustavoitteen saavuttaminen on mm. kansainvälisen ilmastopaneelin IPCC:n mukaan yhä kiireisempi ja tärkeämpi tavoite globaalisti. Hiilineutraali Kymenlaakso -tavoitetta toteutetaan Kymenlaakson liitossa maakuntaohjelman, rahoituksen, älykkään erikoistumisen strategian, maakuntakaavoituksen, merialuesuunnittelun, liikennejärjestelmäsuunnittelun ja verkostoissa vaikuttamisen kautta. Toiminnassa huomioidaan myös taloudellinen ja sosiaalinen kestävyys, ja löydetään globaalista haasteesta maakunnan toimijoille avautuvat mahdollisuudet siten, että ne muuttuvat maakunnan vahvuuksiksi. Hiilineutraalisuustavoite on mukana olennaisena osana kaikissa edellä mainituissa. Hiilineutraali Kymenlaakso -tiekartta tarkoittaa tarvittavia toimenpiteitä koko maakunnan ja kaikkien toimijoiden osalta. Hiilineutraali Kymenlaakso -tiekartta päivitetään vastaamaan vuoden 2035 tavoitetta.

Hiilineutraali Kymenlaakso

Hiilineutraali Kymenlaakso on yksi liiton kolmesta yhteisestä kärjestä. Hiilineutraaliustavoitteista sovitaan tiekartan laadinnan yhteydessä. Hiilineutraaliustavoitteita edistetään liitossa kaikilla toimialoilla; aluekehitystyössä (maakuntasuunnitelma ja –ohjelma, muut strategiat, rahoitus), aluesuunnittelutyössä (maakuntakaava, merialuesuunnitelma) ja liikennejärjestelmäsuunnittelussa (alueelliset ja maakunnalliset strategiat ja toimintamallit) sekä koulutuksessa. Hiilineutraali Kymenlaakso tiekarttaa tukemaan ja tarkentamaan laaditaan toimialakohtaisia erillisstrategioita. Ympäristöpoliittinen neuvottelukunta integroidaan tiiviisti osaksi hiilineutraaliustavoitteiden edistämistä ja ohjaamista.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Hiilineutraali Kymenlaakso –tiekartan päivittäminen kansallisen ilmastopolitiikan suunnittelujärjestelmän päivitysten ja Kymenlaakson päivitettyjen tavoitteiden perusteella.	Tiekartan päivittäminen kansallisten Hiilineutraali Suomi 2035 –tiekarttojen mukaan huomioiden ajankohtaiset huoltovarmuus-, turvallisuus- sekä vihreän siirtymän linjaukset. Tiekartan jalkauttaminen, kehittäminen, viestintä- ja vuoro-puhelutyön jatkaminen. Hiilineutraali Kymenlaakso -tietopohjan vahvistaminen. Tiekartan toteutumisen seuranta.	Päivitystyön käynnistäminen 2022-2023 tiekartan seurantasuunnitelman mukaisesti.
Ilmastokestävä Kymenlaakso -suunnitelman edistäminen ja jalkauttaminen.	Ilmastokestävä Kymenlaakso -suunnitelman jalkauttaminen ja sopeutumisen indikaattoreiden jatkotyöstäminen.	Sopeutumisen indikaattoreiden valmistuminen.

	Erillisselvitysten / hankkeiden käynnistäminen.	Alueellisen luonnon monimuotoisuusselvityksen laatiminen. Liiton oman toiminnan kestävyden arviointi (Vastuullisuusohjelma).
Kestävän alue- ja yhdyskuntarakenteen edistäminen.	Maakuntasuunnitelman ja –kaavan sekä merialuesuunnitelman tavoitteiden edistäminen	Maakuntakaavan ajantasaisuuden arviointi ja seuranta. Merialuesuunnittelun ajantasaisuusarviointi ja tilanekuvan päivitys. Perusselvitykset
Kestävä aluekehitys.	Rahoituksen suuntaaminen Hiilineutraalia Kymenlaaksoa edistäviin toimenpiteisiin maakuntaohjelman ja älykkään erikoistumisen strategian mukaisesti. Alueellisen Kiertotalouden green dealin kriteereiden valmisteluun osallistuminen.	Hankehakujen teemat asetettu niin, että vastaavat tavoitetta. Rahoitetut hankkeet, jotka edistävät Hiilineutraali Kymenlaakso -tiekartan toteuttamista, tavoitteena ilmastohankkeiden osuus 35 % kaikesta rahoituksesta.
Aluetiedolla vaikuttaminen.	Aluetiedon tuottaminen ja välittäminen.	Kymenlaakson seuranta- ja tilastopalvelut ajan tasalla sekä aluetietoa tuotettu sekä julkaistu mm. liiton sivustolla.

Edunvalvonta

Liiton edunvalvonta on toinen liiton kolmesta yhteisestä kärjestä. Osa edunvalvonnasta on koko Kymenlaakso-yhteisön edunvalvontaa, osa Kymenlaakson liiton edunvalvontaa.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Itäisen Suomen elinvoimatoimien hyödyntäminen.	Toimijoiden aktivointi rahoituksen hakemiseen, lisääntynyt tiedottaminen.	Maksimaalinen toteutuminen; hankkeet ja eurot.

<p>Maakunnan ja valtion välisen vuoropuhelun lisääminen.</p>	<p>Aluekehityskeskusteluihin valmistautuminen (kehittämistarpeet).</p> <p>Liikenne 12 -suunnitelmaan sekä investointiohjelmaan liittyvän vuoropuhelun kehittäminen ja niihin vaikuttaminen.</p>	<p>Yhteistyösopimus.</p> <p>Neuvotteluiden vakiinnuttaminen.</p> <p>Hankkeiden toteuttaminen.</p>
<p>Strategisten liittoutumien ja kumppanuuksien vahvistaminen maantieteellisesti ja/tai teemoittain.</p>	<p>Etelä-Suomen liittouman, ELLI-yhteistyö.</p> <p>Kymenlaakso, Etelä-Karjala, Päijät-Häme ja Kanta-Häme –yhteistyö.</p> <p>Teemoina esim. rakennemuutos, raja, logistiikka, liikenneyhteydet, kv-yhteistyö.</p>	<p>Aktiivinen ja jatkuva verkostotyö.</p>
<p>Osaamisen täydentäminen ja uudistaminen.</p>	<p>Jatkuva yhteistyö kohde- ja sidosryhmien kanssa. Osaamisperusteinen täydennyskoulutus.</p> <p>Monipuolisen avoimen yliopisto-koulutuksen turvaaminen Kymenlaaksoissa.</p> <p>Järjestetään monipuolisesti opintoja ja kehitetään väyläopintoja yhdessä yliopistojen kanssa.</p> <p>Lasten tiede- ja taidekasvatus-toiminnan kehittäminen.</p>	<p>Osallistujamäärä, suoritettavat opintopisteet, osaamispisteet.</p> <p>Koulutuspalautte.</p> <p>Tarjolla olevat väyläopintomahdollisuudet.</p>
<p>Alueellisen tiedon hyödyntäminen ja tuottaminen.</p>	<p>Hyödynnetään alueellista tietoa edunvalvontatyössä - Tiedolla johtaminen.</p> <p>Ennakointisivuston, tilastot ja ennusteet sivuston sekä liiton seuranta-, tilannekuva- ja paikkatietopalvelujen kehittäminen ja ylläpito.</p> <p>Kartta- ja infograafimateriaalin tuottaminen tarpeen mukaan.</p>	<p>Informaation määrä ja laatu.</p>

Maakunnan tulevaisuus

Maakunnan tulevaisuus on kolmas teema liiton kolmesta yhteisestä kärjestä. Tavoitteena on elinvoimainen Kymenlaakso. Menestystä haetaan uusista innovaatioista ja osaamisesta.

Vetovoima syntyy sijainnista ja saavutettavuudesta sekä monipuolisesta luonnosta. Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden lisäämiseen panostetaan uusilla ja innovatiivisilla tavoilla.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Kymenlaakson imagon ja painoarvon parantaminen Suomessa.	Ulkopuolisten mielikuva maakunnasta -selvityksen teettäminen.	Pohjatiedon aikaansaaminen. Muuttotaseen saldo positiivinen (myös etätyöläisten määrän lisääntyminen).
Yhteistyö ja tehtävajaon selkeyttäminen hyvinvointialueen kanssa.	Yhteistyön käynnistäminen ja toimintamallien kehittäminen hyvinvointialueen kanssa (esim. nuorisovaltuusto).	Yhteistyö saatu käyntiin.
Saavutettavuuden parantaminen.	Vaikuttaminen Liikenne12-suunnitelmaan (tärkeiden tie-, rata- ja vesiväylien suunnittelunvalmiuden ja rahoituksen varmistaminen).	Osallistuminen, lausuminen, vaikuttaminen.
Korkeakoulutoiminnan kehittäminen Kymenlaaksossa.	Korkeakoulutoimijoiden yhteistyön kehittäminen ja edistäminen.	Yhteiset hankkeet ja seminaarit.
Aluetiedon tuottaminen ja seuranta.	Aluetieto-, tilasto-, seuranta- ja ennakoitopalvelujen kehittäminen kattavaksi kokonaisuudeksi. palvelujen ylläpito ja kehitys.	Kattavaa ja ajan tasalla olevaa tilasto- ja seurantapalvelujen kokonaisuutta hyödynnetään mm. maakuntaohjelman ja maakuntakaavan seurannassa sekä muissa maakunnan kehittämiseen ja edunvalvontaan liittyvissä tehtävissä.

3.2. Vastuualueiden kärjet

Aluekehitys

Aluekehitys on liiton lakisääteinen tehtävä. Aluekehityksen vastuualue vastaa maakunnan laaja-alaisesta ja monitasoisesta kehittämisestä, maakuntaohjelmaprosessista sekä aluekehitysrahoituksesta.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Maakuntaohjelman 2022-2025 toteuttaminen.	Aluekehityksen tilanne- ja kehityskuvan laatiminen.	Ajantasaiset ja helposti luettavat mittarit.

	<p>Strategisten painotusten (innovatiivisuus, kestävyys ja aktiivisuus)</p> <p>Kehittämistoimien edistäminen.</p>	Määriteltyjen toimenpiteiden toteutuminen/strateginen painotus.
Valtion ja maakunnan välisen yhteistyön edistäminen.	<p>Aluekehityskeskustelujen toteuttaminen.</p> <p>Yhteistyöasiakirjan laatiminen.</p>	Rahoituksen saaminen/kohdentuminen maakunnalle tärkeisiin teemoihin.
Älykkään erikoistumisen strategian jalkauttaminen ja toimenpideohjelman toteuttaminen.	Innovaatioekosysteemin kehittäminen.	<p>TKI-rahoitus €/as</p> <p>TKI-rahoituksen kasvattaminen 20 %/vuosi.</p>
Toimintaympäristön muutosten seuranta ja ennakoinnin kehittäminen.	<p>Kymenlaakson ennakointiosaamisen kehittäminen ja nostaminen strategiselle tasolle. Toimijoiden sitouttaminen.</p> <p>Toimialakohtaisten yrityshaastattelujen seuranta!</p> <p>Ennakointisivuston ja siitä viestinnän kehittäminen edelleen.</p>	<p>Mittarit/tilastot TTT-mallin mukaisesti (TTT = tieto, tulokinta, toiminta).</p> <p>Ajantasaista tietoa osaamisen ja rekrytoinnin tarpeiden kapeikoista.</p> <p>Verkostoissa toimivien yritysten määrän kasvu.</p> <p>Sivustolla kävijöiden määrä.</p>
Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 -ohjelman toteuttaminen.	<p>Kymenlaakson liiton käytettävissä olevan JTF-rahoituksen hyödyntäminen täysimääräisesti.</p> <p>Rahoitetaan hankkeita, jotka parhaiten toteuttavat ohjelmien (EAKR ja JTF) ja maakunnan tavoitteita.</p> <p>Painotetaan valintakriteereissä maakuntaohjelman ja älykkään erikoistumisen kärkiä sekä hiilineutraalisuutta.</p> <p>Uusien toimijoiden aktivoiminen hankkeisiin.</p>	<p>Rahoituksen hyödyntäminen, %/€/v.</p> <p>Hankkeiden tulokset: tavoitteiden toteutuminen indikaattoreiden osalta, ka %.</p> <p>Hakemusten ja hakijatahojen määrä kpl.</p> <p>Yllämainittujen toteutumien oltava edellisiä vuosia parempi.</p>
Suomen kestävä kasvun ohjelman rahoituksen hyödyntäminen.	Aktivoidaan toimijoita hakemaan elvytysrahoitusta.	Painotukset/kärjet/ohjelma €/v.
Kansallisen tukirahoituksen hyödyntäminen.	Kansallisen tukirahoituksen suuntaaminen maakuntaohjelman ja älykkään erikoistumisen kärkiin sekä hiilineutraalisuushankkeisiin.	Rahoituksen hyödyntäminen %/€/v.

	MAKE-hankesalkun kehittäminen.	Määrällisten ja laadullisten tavoitteiden toteutuminen, ka %.
Kansainvälistymisen edistäminen.	<p>Osallistutaan aktiivisesti mm. Central Baltic- ja Baltic Sea Region –Interreg-ohjelmatyöhön ja edistetään kansainvälisten rahoitusohjelmien tunnettuutta ja hyödyntämistä Kymenlaaksossa.</p> <p>Hyödynnetään Helsinki EU Officea ja kv-verkostoja edunvalvonnan kärkien edistämiseksi ja kv-rahoitusohjelmien tunnettuudessa.</p> <p>Aktivoidaan uusia toimijoita mukaan kv-hankkeisiin ja kv-yhteistyöhön.</p> <p>Kaakkois-Suomi - Venäjä CBC-ohjelman varat käytetään Central Baltic –ohjelman alaohjelmassa (korvamerkintä).</p>	<p>Rahoituksen hyödyntäminen Kymenlaaksossa.</p> <p>Kymenlaaksossa toteutettavien kv-hankkeiden määrä ja saatu rahoitus ja sen systemaattinen seuranta (Make-hankesalkku).</p> <p>Kv-hanketoimijoiden määrä.</p>

Aluesuunnittelu

Aluesuunnittelu on liiton lakisääteinen tehtävä. Aluesuunnittelun vastuualue vastaa maakuntakaavan, liikennejärjestelmäsuunnittelun, merialuesuunnittelun ja kestävä kehityksen prosesseista sekä aluesuunnitteluun liittyvästä kansallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä sekä muista erillislain-säädännön mukaisista lakisääteisistä tehtävistä (esim. tulvaryhmät, riista- ja kalataloustyöryhmät, vesien- ja merenhoidon työryhmät).

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Joustava ja ajantasainen maakuntakaavoitus.	Kokonaismaakuntakaavan tavoitteiden toteuttamisen edistäminen sekä seurantatyön jatkaminen.	<p>Maakuntakaavan ajantasaisuusarviointityö ja maakuntakaavaprosessin aloittaminen tarvittaessa.</p> <p>Perusselvitystoiminnan käynnistäminen (esim. liikenne, energia, huoltovarmuus, kulttuuriperintö, luonnon monimuotoisuus).</p> <p>Osallistuminen ja vaikuttaminen maakuntakaavojen tietomallin sekä</p>

	<p>RYTJ:n maakuntakaavojen tietomallityöhön sekä maakuntakaavojen valtakunnallisen kaavamääräyskokoelman valmisteluun osallistuminen ja vaikuttaminen.</p> <p>Kaupunkiseutus suunnittelun yhteistyön jatkaminen ja tiivistäminen.</p>	<p>kaavamääräyskokoelma valmistelutyöhön</p> <p>Aktiivinen ja jatkuva verkostotyö.</p>
Maakuntakaavan toteuttamisen edistäminen.	Kuntakaavoitukseen ja kaupunkisuunnitteluun osallistuminen	Lausunnot, viranomaisneuvottelut, kehittämisseskustelut.
Liikennejärjestelmäsuunnittelutyön jatkaminen.	<p>Maakunnallinen liikennejärjestelmätyöryhmän vetäminen.</p> <p>Seudullisiin liikennejärjestelmätyöryhmiin osallistuminen.</p> <p>Tiedottaminen, tiedonvaihto.</p> <p>Kymenlaakson liikennestrategian päivittäminen.</p> <p>Kaakkois-Suomen liikennestrategian päivittäminen.</p> <p>Kaakkois-Suomen kestävä liikunnan suunnitelman jalkauttaminen.</p>	<p>Aktiivinen ja jatkuva verkostotyö.</p> <p>Strategioiden ja suunnitelmien päivittämistyön loppuun saattaminen, tiedottaminen ja jalkauttaminen.</p>
Seuranta- ja tilastopalvelujen ylläpito ja kehittäminen sekä liiton paikkatietojärjestelmän kehittäminen	<p>Maakunnan tilan seurantaan ja tilastointiin liittyvien palvelujen ylläpito ja kehittäminen.</p> <p>Hiilineutraaliuteen sekä ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyvien palvelujen suunnittelu ja toteutus.</p> <p>Rajapintapalvelujen käytön seurannan suunnittelu ja toteuttaminen. Karttapalvelujen käytön seurannan toteuttaminen.</p>	<p>Palveluja on kehitetty ja ne ovat ajan tasalla.</p> <p>Rajapinta- ja karttapalvelujen käytön seuranta tehdään ja siitä raportoidaan säännöllisesti.</p>
Merialuesuunnitelman 2030 arviointi- ja seurantatyö	<p>Koordinaatiotyöryhmän toimintaan osallistuminen.</p> <p>Kansainväliseen merialuesuunnitteluyhteistyöhön osallistuminen.</p> <p>Seuraavan suunnitelmaprosessin valmistelu.</p>	<p>Aktiivinen ja jatkuva verkostotyö.</p> <p>Hanketoimintaan osallistuminen.</p> <p>Ajantasaisuusarviointi Tilannekuvan täydennys ja päivitys</p>

Kansainvälinen yhteistyö.	Osallistuminen liikenne-, ympäristö- sekä aluesuunnitteluun ja maankäyttöön liittyvään kansainväliseen hanke- ja kehittämistoimintaan (esim. CPMR -yhteistyö, TEN-T yhteistyö, HELCOM, VASAB -yhteistyö, ENCORE -yhteistyö, Fennoskandian Green Belt -yhteistyö, Itämeriyhteistyö, ESPON, merialue-suunnitteluyhteistyö).	Aktiivinen ja jatkuva verkostotyö.
---------------------------	---	------------------------------------

Hallinto ja talous

Hallinnon ja talouden vastuualue vastaa koko liitolle yhteisten palvelujen koordinoinnista, organisaatio-ohjauksesta ja maakuntavaltuuston, maakuntahallituksen ja tarkastuslautakunnan kokoustyöskentelystä. Lisäksi vastuualue vastaa liiton viestinnästä ja vuorovaikutuksesta ja niiden jatkuvasta kehittämisestä.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Luottamushenkilöiden tyytyväisyys liiton toimintaan.	Toteutetaan maakuntahallituksen it-searviointi työstään alkuvuoden aikana.	Yleisarvio vähintään yhtä hyvä kuin edellisessä arvioinnissa.
JHS 191 ja Sähke2 -suositusten mukaisen tiedonohjaussuunnitelman, asiakirjahallinnon sähköistämisen ja sähköisen arkistoinnin käyttöönotto.	Valmistellaan tiedonohjaus-suunnitelma vastaamaan tiedonhallintalain ja uuden arkistolain vaatimuksia.	Tiedonohjaussuunnitelma (TOS) valmis vuoden 2023 aikana. Paperiasiakirjojen määrän väheneminen vuoden aikana.
Viestintä parantaa liiton näkyvyyttä ja tunnettuutta.	Säännölliset uutiskirjeet sekä näkyvyys sosiaalisessa mediassa ja liiton nettisivujen ajankohtaisuus. Hyödynnetään liiton sosiaalisen median kaikkia kanavia: Facebook, Twitter sekä LinkedIn. Järjestettävät, laadukkaat tapahtumat, seminaarit ja työpajat.	Julkaistut uutiskirjeet min. 10 kpl vuodessa. Lisäksi teemakohtaiset uutiskirjeet n. 5 kpl vuodessa. Ajankohtaiset asiat nostettu liiton nettisivuille sekä sosiaalisen median käytössä olevissa kanavissa. Järjestettävien tapahtumien, seminaarien ja työpajojen laatu on hyvä. Verkostot huomioitu tapahtumaviestinnässä hyvin.

		Näkyvyys hoidettu tarkoituksenmukaisesti.
Viestintä parantaa osallisuuden toteutumista merkittävien asioiden valmistelussa.	Toteutetaan sidosryhmille ja toimijatahoille mahdollisuus vuorovaikutukseen keskeisissä asioissa.	Toteutettu keskeisissä prosesseissa
Viestintä lisää vaikuttavuutta Kymenlaakson edunmukaisten päätösten saavuttamiseksi sekä paremman EU- ja kansallisen rahoituksen hyödyntämiseksi.	Toteutetaan aktiivista päättäväistä keskeisissä asioissa. Toteutetaan aktiivista rahoitushakuihin liittyvää viestintää ja vuorovaikutusta alueen toimijoiden ja muiden kumppanuuksien suuntaan. Monikanavainen rahoituskauden viestintä.	Toteutunut Kymenlaakson kannalta kaikissa keskeisissä asioissa. Toteutunut täysimääräisesti hakujen yhteydessä (EAKR, JTF, AKKE, ESR, maaseutuohjelma, Central Baltic).
Viestintä lisää liiton kansainvälistä näkyvyyttä ja vaikuttavuutta sekä tukee edunvalvonnan tavoitteita.	Aktiivinen vuorovaikutus ja viestintä hyödyntäen erityisesti Helsinki EU-Officen kanavia ja verkostoja Toimimalla aktiivisesti kv-verkostoissa (CPMR, ENCORE, saaristoyhteistyö). Englanninkielinen materiaali (videot, esitykset ppt. tai muut digitaaliset julkaisut, tukevat tavoitteiden eteenpäinviemistä.	Nettisivujen jatkuva kehittäminen kansainvälisissä asioissa. Säännöllinen vuorovaikutus ja tiedon hyödyntäminen Helsinki EU Officen kanssa. Muu tuotettu kv-materiaali toteutettu ja hyödynnetty.

Kesäyliopisto

Kymenlaakson liitto vastaa perussopimuksensa mukaisesti Kymenlaakson kesäyliopiston ylläpidosta. Kymenlaakson liitto on ainoa maakuntaliitto, jonka yhteydessä toimii kesäyliopisto. Kesäyliopisto on korkea-asteen koulutuspalveluja tuottava maakunnallinen koulutusorganisaatio. Kymenlaakson kesäyliopisto on Suomen Kesäyliopistot ry:n sekä Kymenlaakson korkeakoulu yhdistyksen jäsen.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
---------	------------	---------

Koulutuksemme vastaavat ajankoh- tasiin työelämän tarpeisiin ja tuovat uusinta tietoa alueelle. Linjakas ope- tus.	Työelämäyhteistyö, vuoropuhelu asi- akkaiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa.	Asiakaspalaute. Osaamisperusteisten kou- lutusten määrä.
Mahdollistamme jatkuvan oppimisen ja tarjoamme yksilöille ja organisaati- oille nykyaikaisia oppimiskäytäntöjä, joissa hyödynnetään verkko- ja etä- opetusta laadukasta oppimista pal- velevalla tavalla.	Asiakaskokemuksen kehittäminen op- pimismuotoilun ja palvelumuotoilun keinoin.	Asiakaspalaute.
Tarjoamme alueen asukkaiden me- nestyä ja hyvinvointia edistävää koulutusta elämänkaaren eri vai- heissa.	Hyvinvointiin ja harrastuksiin liittyvien koulutusten järjestäminen. Lasten ja nuorten tiede- ja taidekasvatus.	Koulutusten määrä, osallis- tujen määrä.
Monipuolisen avoimen yliopistokou- lutuksen turvaaminen Kymenlaak- sossa ja opiskelun tukeminen henki- lökohtaisella neuvonnalla.	Järjestetään monipuolisesti opintoja ja kehitetään väyläopintoja yhdessä yli- opistojen kanssa. Ammattitaitoiset neuvontaresurssit.	Oppiaineiden määrä, opis- kelijoiden määrä, opinto- pisteet. Asiakaspalaute. Tarjolla olevat väyläopinto- mahdollisuudet.
Korkeatasoisen kuvataidekoulutuk- sen järjestäminen.	Kuvataidekoulutuksen jatkuvuuden turvaaminen ja opettajaresurssien var- mistaminen. Yhteistyöverkoston kehittäminen.	Opiskelijoiden määrä. Opetustuntien määrä. Asiakaspalaute.

Liiton omat hankkeet

Kymenlaakson liitto jatkaa vielä alkuvuoden 2023 KymÄES 2.0 – Kasvut alustat ja palvelut -hankkeen toteutusta jatkoajalla. Liitolla ei ole itse hallinnoimia hankkeita, joissa olisi palkattua ulkopuolista henkilöstöä. Liitto hallinnoi kuitenkin maakunnallista ilmastotyöhanketta, Make 2.0 -hanketta sekä Pyhtään lentoaseman kehittämiseen myönnetyn valtionavun käyttöä ja maksatusta (HEA-hanke). Kesäyliopisto aloittaa vuoden alussa Tiedekasvatusta kaikille – Lasten ja nuorten tiedekasvatus vapaassa sivistystyössä -hankkeen. On myös mahdollista, että toimintavuoden aikana aloitetaan uusia hankkeita, joita ei talous- ja toimintasuunnitelmaa laadittaessa ollut tiedossa.

Kymenlaakson alueellisen ilmastotyön vauhdittamishanke

Kymenlaakson alueellisen ilmastotyön vauhdittamishanke on ympäristöministeriön erityisrahoituksella toteutettava hanke, joka alkoi 1.1.2022 ja kestää 31.5.2023 saakka. Hankkeen kohderyhmä on Kymenlaakson kunnat, joiden ilmastotyön määrää, laatua ja vaikuttavuutta parannetaan saatavalla rahoituksella. Hankkeessa etsitään konkreettisia khk-päästö-

vähennyskeinoja, joita kunnat voivat tehdä, sekä annetaan konsulttipalveluna asiantuntija-apua päästövähennysten suunnitteluun. Toimenpiteet toteutetaan niin, etteivät ne heikennä luonnon monimuotoisuutta tai sopeutumista ilmastonmuutokseen. Hankkeessa ei ole varsinaisesti hankehenkilöstöä vaan siihen osoitetaan liiton sekä Kymenlaakson kuntien työntekijöiden työpanosta.

Make 2.0 -hanke

Hankkeessa kehitetään Kymenlaakson liiton ylläpitämää, Thinking Portfolio-ohjelmistoon perustuvaa, Make-hankesalkkusovellutusta. Hankkeen toimenpiteenä lisätään palveluun toiminto, jolla kerätään yhteen tietoa Kymenlaaksossa toteutettavista ja suunniteltavista kansainvälisistä rahoitushankkeista.

Helsinki-East Aerodrome -hanke (HEA)

Maakuntahallitus myönsi keväällä 2022 Redstone Aero Oy:lle valtionavustusta Pyhtään lentokentän kehittämiseen. Hanke alkoi talvella 2022 ja kestää 30.6.2023 saakka. Liitto toimii työ- ja elinkeinoministeriön pyynnöstä hankkeen maksatusviranomaisena.

Tiedekasvatusta kaikille - Lasten ja nuorten tiedekasvatus vapaassa sivistystyössä -hanke

Kesäyliopisto aloittaa vuoden 2023 alussa kaksivuotisen OKM:n rahoittaman Tiedekasvatusta kaikille – Lasten ja nuorten tiedekasvatus vapaassa sivistystyössä -hankkeen. Se on yhteinen hanke pohjois-savolaisen Snellman-kesäyliopiston ja Jyväskylän kesäyliopiston kanssa. Snellman toimii koko hankkeen hallinnoijana. Kymenlaakson kesäyliopisto mm. osallistuu kesäyliopistojen ja yliopistojen yhteistyömallin kehittämiseen yliopistottoman maakunnan näkökulmasta pilotoi kumppanuusmallia Kymenlaaksossa sekä osallistuu kesäyliopistojen yhteisten laatutyökalujen ja toimintamallin kehittämiseen.

4. Henkilöstösuunnitelma 2023 – 2025

Työn tekeminen vaatii yhä enenevässä määrin luovuutta, asiantuntijuutta, tuottavuutta ja alati uudistuvaa osaamista. Silloin myös motivaation säilymisen tärkeys kasvaa. Jatkuva uudistuminen työelämässä on haastavaa jokaiselle. Henkilöstön osaamista ja kehitystarpeita kartoitetaan jatkuvasti, mutta erityisesti esimiehen kanssa vuosittain pidettävissä onnistumiskeskusteluissa. Pyrkimys on sovittaa henkilöstön osaaminen, kiinnostuneisuus ja työtehtävät mahdollisimman hyvin yhteen. Kartoitusten perusteella henkilöstölle tarjotaan mahdollisuus koulutuksiin, jotka täydentävät ammatillista osaamista.

Kymenlaakson liiton henkilöstörakenne pysynee suunnitelmakaudella suhteellisen ennallaan. Eläköitymisistä johtuvia muutoksia tapahtuu ehkä kauden loppupuolella. Liitto täyttää avoimiksi tulevat vakanssit omien tarpeidensa mukaisesti siten, että tehtäväkuvat tarkastellaan jokaisessa tilanteessa erikseen ja muokataan vastaamaan sen hetkisiä ja tulevia tarpeita.

Organisaatiotasolla henkilöstön koulutuksella tavoitellaan laatua ja tuloksellisuutta. Yksilötasolla etusijalla on itsensä kehittäminen, työkyvyn säilyttäminen ja työuran mielekkyys. Organisaatiotasolla osaamisen kehittämistä ei voida mitata vain suoritettujen koulutusten määrällä, vaan saavutetuilla tuloksilla.

Uusien työntekijöiden töiden aloitusta tuetaan perehdyttämispaketilla sekä perehdyttämiskeskusteluilla. Muutostilanteen toimenpiteillä pyritään huolehtimaan osaamisen siirtymisestä ja jatkuvuuden turvaamisesta organisaatiossa muun muassa tiimi- ja työparityöskentelyä tukemalla.

Kymenlaakson liitto on siirtynyt koronaepidemian myötä monipaikkatyöhön. Etätyö ja työn digitalisoituminen ja toisaalta työyhteisön yhtenäisyys ja tiimityöskentely haastavat organisaatiot löytämään itselleen oikean tavan tehdä töitä. Liitto on muotoillut etätyön ohjeet tukemaan henkilöstön monipaikkaista työskentelyä ja työssä onnistumista.

Työyhteisöjen toimivuus ja johtaminen

Henkilöstön saatavuuden ja hyvinvoinnin turvaaminen, rakenteellisissa uudistuksissa onnistuminen, digitalisaation hyödyntäminen ja koronaepidemian jälkihoito vaativat jatkuvaa toimintatapojen kehittämistä ja uudistumiskykyä. Näissä haasteissa työyhteisöjen toimivuus ja johtaminen ovat ratkaisevassa roolissa.

Entistä tärkeämmäksi tulee myös johdon, esihenkilöiden ja henkilöstön yhteistyö kehittämässä.

Työelämän kehittämisen työryhmä Tekry koordinoi yhteistä valtakunnallista kehittämistoimintaa. Kehittämishankkeen toteutuksesta vastaa vuoden 2023 alussa perustettava palvelutiimi. Kehittämishankkeiden valmisteluun, teemojen kohdentamiseen ja toteuttamiseen

tueksi perustetaan kehittämisjaokset sekä kunta- että hyvinvointialoille. Niihin kutsutaan syksyn 2022 aikana johdon ja henkilöstön edustajia eri alueilta.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Henkilöstön työhyvinvoinnin säilyminen hyvällä tasolla/paraneminen.	Työhyvinvointikyselyn toteuttaminen. Työterveyshuollon toimintasuunnitelman uusiminen	Työhyvinvointikyselyn tulokset paremmat kuin v. 2022. Työterveyshuollon käynnit eivät lisäänty vuodesta 2022.
Monipaikkatyöskentelyn tukeminen.	Monipaikkatyöskentelyn ohjeistuksen ja toimintatapojen ylläpitäminen.	Koettu työtyytyväisyys.
Osaamisen siirtäminen ja kehittäminen sekä jatkuvuuden turvaaminen henkilöstössä.	Perehdytyksen kehittäminen sekä uusille työntekijöille, että uusiin työtehtäviin siirtyville. Osaamisen kehittäminen koulutuksin.	Henkilöstön kanssa käydyt tiimikeskustelut osaamisen kehittämisen pohjana. Koulutuksiin osallistumisia enemmän kuin v. 2022.

Kymenlaakson liitossa on vuonna 2023 vakinaisessa virka- tai työsuhteessa 25 henkilöä. Lisäksi vuoden aikana voi olla määräaikaista henkilöstöä esim. hankkeissa, sijaisuuksissa ja kesäliopiston tehtävissä.

5. Taloussuunnitelma 2023 – 2025

5.1. Yleisperustelut

Kunta-alan virka- ja työehtosopimukset vuonna 2023

Nykyiset Kunta-alan virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 1.5.2022 - 30.4.2025. Sopimuskausi on kolme vuotta. Sopimusten piirissä ovat kuntien ja kuntayhtymisen palkansaajat. Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö siirtyi 1.9.2021 lähtien oman SOTE-sopimuksen piiriin.

Vuoden 2023 palkankorotukset

Vuodelle 2023 on sovittu yleiskorotus (1,5 %) kesäkuulle 2023. Sen lisäksi on paikallinen järjestelyeräkorotus (0,4 %) samoin kesäkuulle 2023. Palkkaohjelman mukainen korotus vuonna 2023 on paikallinen järjestelyerä (1,2 %) kesäkuussa.

Kymenlaakson liiton vuoden 2023 talousarviossa palkkakustannusten nousuun on varauduttu KVTES:n mukaisilla korotuksilla.

Työelämän kehittämisohjelma

KT ja pääsopijajärjestöt sopivat osana neuvotteluratkaisua vahvistavansa yhteistoiminnallista työelämän kehittämistä kunta-alalla ja tulevilla hyvinvointialueilla. Osapuolet sitoutuvat mm. perustamaan kunta-alan kehittämisjaoksen ja hyvinvointialan kehittämisjaoksen työelämän kehittämisen hankkeiden valmistelun ja toteutuksen tueksi. Tarkoituksena on tukea toimintatapojen uudistamista ja yhdessä kehittämistä kunta- ja hyvinvointialuetyöpaikoilla, sekä tehdä näkyväksi hyvää julkista työtä ja sen kehittämistä.

5.2. Talousarvioasetelma ja sitovuustaso

Kymenlaakson liiton talousarvio on laadittu kuntalain ja kirjanpitolain edellyttämällä tavalla. Talous- ja toimintasuunnitelmassa on esitetty kuntayhtymän toiminnalliset tavoitteet sekä niiden toteuttamiseksi eri vastuualueille osoitetut henkilöstö- ja talousresurssit.

Talousarvio jakautuu käyttötalousosaan, tuloslaskelmaosaan sekä investointi- ja rahoitusosaan. Käyttötalousosasta ilmenee koko Kymenlaakson liiton toiminnan kustannusrakenne pääluokittain. Kymenlaakson liiton talousarvioasetelmassa tavoitteiden ja talouden toteutumisesta vastaava toimielin on maakuntahallitus. Kesäyliopiston johtokunta seuraa kesäyliopiston toiminnan ja talouden kehitystä.

Käyttötalousosassa maakuntavaltuusto hyväksyy sitovasti toimintakatteen seuraaville tehtävälueille/kustannuspaikoille:

- 1100 Luottamushenkilöhallinto
- 3100 Virasto
- 4100 Hankkeet
- 7000 Kesäyliopisto

Jokaista hanketta varten on oma projektitunnus. Lisäksi kesäyliopiston varsinaista toimintaa ja taloutta seurataan seuraavilla alatunnisteilla:

- 710 Kesäyliopiston johtokunta
- 720 Kesäyliopiston toimisto
- 730 Kesäyliopiston opetustoiminta
- 740 Kesäyliopiston kuvataidekoulutus

Tehtäväalueiden/kustannuspaikkojen käyttötalousuunnitelmat on esitetty näiden talousarvioiden yksityiskohtaisten perustelujen lopussa.

Vähäinen käyttöomaisuuden osto, joka sisältää ict-laitteistoa ja muuta viraston tarvitsemaa teknistä kalustoa, hankitaan käyttötaloudella. Erillistä investointiosaa ei ole.

Rahoitusosasta ilmenee, että mahdolliset yllättävät investoinnit katetaan vuosikatteella, jonka johdosta investointien osalta lainanottotarvetta ei Kymenlaakson liitolla toistaiseksi ole.

5.3. Talousarvio 2023

Yhteenveto

Vuoden 2023 talousarvion loppusumma toimintatuottojen osalta on 2 958 600 euroa. Toimintatuotot ovat vuoden 2022 talousarvioon verrattuna 1,5 prosenttia suuremmat. Toimintakulut vuonna 2023 ovat -3 060 750 euroa ja 2,0 prosenttia suuremmat kuin edellisenä vuonna. Jäsenkuntien maksuosuus on 2 244 000 euroa, joka on 44 000 euroa (2,0 %) suurempi kuin vuoden 2022 maksuosuus. Kymenlaakson liiton vuoden 2021 tilikauden tulos oli 109 509 euroa ylijäämäinen.

Toimintatuotot

Toimintatuotot koostuvat pääosin jäsenkuntien maksuosuuksista (myyntituotot 2 248 000 euroa) sekä kesäyliopiston osallistumis- ja kurssimaksuista (maksutuotot 360 000 euroa). Lisäksi toimintatuottoihin kirjataan kesäyliopiston opetustoimintaan saamat valtionavustukset sekä liiton oman hanketoiminnan tuet ja avustukset (tuotot ja avustukset 350 600 euroa). Toimintatuotoista myyntituotot ovat 76,0 %, maksutuotot 12,1 % sekä tuet ja avustukset 11,9 %.

Toimintakulut

Toimintakuluista suurin ryhmä on henkilöstökulut -1 931 900 euroa ja muodostavat 63,1 % kokonaiskuluista. Toiseksi suurin ryhmä on palveluiden ostot -827 750 euroa ja 27,0 % kokonaiskuluista. Aineet, tarvikkeet ja tavarat -ryhmä on -41 900 euroa ja 1,4 %. Avustukset -6 000 € ja 0,2 %. Muut toimintakulut, jotka sisältää lähinnä liiton vuokratulot toimitiloista sekä laitteista on -253 200 euroa ja 8,3 % kokonaiskuluista.

Toimintakuluista 67,7 % kohdistuu viraston toimintaan, 23,2 % kesäyliopiston toimintaan, 5,9 % liiton omiin hankkeisiin ja 3,2 % luottamushenkilöhallintoon.

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuottoihin on arvioitu korkotuottoja 35 000 euroa liiton rahastosijoituksista Oma Säästöpankissa. Muita rahoitustuottoja ja -kuluja syntyy satunnaisesti eikä niillä ole olennaista merkitystä liiton talousarviossa.

Yksityiskohtaiset perustelut kustannuspaikoittain

Luottamushenkilöhallinto

Luottamushenkilöhallinnon budjetissa on määrärahat maakuntavaltuuston, maakuntahallituksen sekä tarkastuslautakunnan toimintaan. Suurin kuluerä on kokouspalkkiot ja seuraavaksi suurin kokouksiin liittyvät matkakulut. Lakisääteisen tilintarkastuksen kulut kirjataan tälle kustannuspaikalle. Luottamushenkilöiden kouluttamiseen varattu määrärahaa.

Luottamushenkilöhallinto sisältää lisäksi maakunnan yhteistyöryhmän toiminnan ja siihen saatavan EU:n teknisen tuen. Luottamushenkilöhallinnolle jyvitetään tulona myös osa jäsenkuntien maksuosuuksista.

		TP2021	TA2022	TA2023	Muutos-% TA2022- TA2023
Maakuntahallitus					
Luottamushenkilöhallinto	Toimintatuotot	100 000	79 000	83 200	5,3
	Toimintakulut	-73 864	-79 000	-83 900	6,2
	Toimintakate	26 136	0	-700	
EAKR / Tekninen tuki	Toimintatuotot	10 334	15 000	15 000	0,0
	Toimintakulut	-10 334	-15 000	-14 300	0,1
	Toimintakate	0	0	700	

Virasto

Kymenlaakson liiton operatiivinen toiminta koostuu aluekehityksen, aluesuunnittelun sekä hallinnon ja talouden vastuualueista, joiden tuotot ja kulut kirjataan tälle kustannuspaikalle.

Tuotot koostuvat pääasiassa jäsenkuntien maksuosuuksista sekä pieneltä osin lounasedun omavastuuosuuksista ja Kelan työterveyshuollon korvauksista.

Merkittävin kululaji on henkilöstökulut, jotka ovat 68,3 % tehtäväalueen kuluista. Viraston kustannuspaikalle on varattu palkkamäärärahat 20 vakinaiselle henkilölle. Lisäksi määräaikaista henkilöstöä voi olla sijaisuuksissa ja/tai harjoittelussa.

Palveluiden ostoihin käytetään 22,5 % tehtäväalueen kuluista. Palveluiden ostoissa suurimmat kululajit ovat asiantuntijapalveluiden ostot sekä ict-palvelut. Asiantuntijapalvelut sisältää liiton ulkoistetun taloushallinnon palveluiden ostot sekä erilaiset ulkopuolisten konsulttien tms. palvelut. Ict-palvelut sisältää liiton tietoverkon ja ict-ohjelmiston ylläpidosta ja käyttökustannuksista aiheutuvat kulut sekä tieto- ja puhelinliikenteen kulut. Jälkimmäisiin on jouduttu panostamaan etätyön lisääntyneenä korona-aikana eikä etätyökäytännöt jatkossakaan tule kovin paljon vähenemään. Matka- ja majoituskulujen osalta määrärahaa on vähennetty vuoden 2021 tasosta, koska etäkokouskäytännöt tulevat osittain jatkumaan korona-ajan jälkeenkin.

Palveluiden ostot sisältää liiton henkilöstön työterveyshuollon palveluiden hankinnat ja henkilöstön koulutuskulut sekä viraston päivittäisen toiminnan kulut (mm. posti-, pankki- ja siivouskulut).

Palveluiden ostoissa on myös määrärahat Kuntaliiton palvelumaksuun sekä maksosuudet Helsinki EU-toimiston toimintaan sekä Pohjoismaiseen saaristoyhteistyöhön.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat -kululaji (1,1 % kuluista) sisältää viraston sähkökulut, pienkalustohankinnat sekä muun normaalin päivittäistoiminnan kulut kuten toimistotarvikehankinnat ja alan kirjallisuuden hankinnat.

Avustuksissa on varattu pieni määräraha vuotuisiin yhteistyökumppanuuksiin kuten Urheilugaala ja Vuoden Kylät -palkinto.

Muissa toimintakuluissa (7,8 % kuluista) on liiton Kouvolan ja Kotkan toimipaikkojen vuokratkulut sekä liiton ict-laitteiden vuokra- ja leasingkulut. Muihin toimintakuluihin sisältyy myös liiton jäsenmaksut eri yhteisöille ja yhdistyksille kuten CPMR (Conference of Peripheral Maritime Regions), Suomen Kotiseutuliitto, Kymenlaakson korkeakoulu yhdistys sekä Kymenlaakson kauppakamari.

		TP2021	TA2022	TA2023	Muutos-% TA2022- TA2023
Virasto	Toimintatuotot	1 886 792	1 969 300	2 011 600	2,1
	Toimintakulut	-1 757 073	-1 959 200	-2 070 600	5,7
	Toimintakate	129 719	10 100	-59 000	

Kesäyliopisto

Kesäyliopisto toimii samoissa tiloissa Kouvolassa ja Kotkassa kuin muu liitto. Kesäyliopiston kuvataidekoulutus, Repin instituutti, on keskitetty Kotkan toimipisteeseen. Kustannuspaikka sisältää myös kesäyliopiston johtokunnan työskentelystä aiheutuvat kulut.

Tuotot koostuvat osallistumis- ja kurssimaksuista kesäyliopiston järjestämään opetukseen sekä siihen saatavasta valtionavusta. Lisäksi kesäyliopiston kustannuspaikalle jyvitetään osa jäsenkuntien maksuosuuksista.

Merkittävin kululaji on henkilöstökulut, jotka ovat 49,5 % tehtäväalueen kuluista. Kesäyliopiston kustannuspaikalle on varattu palkkamäärärahat viidelle vakinaiselle henkilölle. Lisäksi kesäyliopisto palkkaa määräaikaisia ja tilapäisiä opettajia, luennoitsijoita ja vastaavia opetus- ja kurssitarjonnan mukaan.

Kesäyliopisto käyttää budjetistaan merkittävän osan myös opetuspalveluiden ostamiseen ulkopuolisilta tahoilta, joita on vuositasolla lukuisia eri yrityksiä ja toiminimiä.

Kesäyliopiston toimiston, opetustoiminnan sekä kuvataidekoulutuksen perustoimintojen kulut kirjataan vastaaville kulutileille. Liiton yhteisistä kuluista kuten tilavuokrat, sähkö ja ict-tietoverkko jyvitetään kesäyliopistolle heidän suhteellista osuuttaan vastaava kuluosa.

Kesäyliopistolla on oma kuusihenkinen johtokunta, jonka kokouspalkkiot ja toimintakulut kirjataan tälle kustannuspaikalle eikä luottamushenkilöhallintoon.

Kesäyliopisto toteuttaa kaksivuotista Tiedekasvatusta kaikille – Lasten ja nuorten tiedekasvatus vapaassa sivistystyössä -hanketta. Hankkeen kokonaisbudjetti on 244 184 €. Siitä Kymenlaakson kesäyliopiston osuus on yhteensä 41 440 € ja vuonna 2023 se on 20 620 €. Suurin osa kuluista on henkilöstökuluja, jotka koostuvat nykyisen henkilöstön työpanoksesta hankkeelle.

		TP2021	TA2022	TA2023	Muutos-% TA2022- TA2023
Kesäyliopisto	Toimintatuotot	775 404	668 700	708 600	6,0
	Toimintakulut	-770 124	-668 700	-710 100	6,2
	Toimintakate	5 280	0	-1 500	

Liiton omat hankkeet

Projektit eivät ole Kymenlaakson liiton jäsenkuntien maksuosuuskatteista toimintaa muuten kuin omarahoitusosuuden osalta. Kulut katetaan projektien tuotoilla. Projektitoiminta saattaa aiheuttaa kuitenkin liiton maksuvalmiuden heikkenemistä, koska projektien tuotot kertyvät viiveellä. Projektitoiminnassa voi syntyä kuluja, joita ei voida hyväksyä projektin menoksi ja hankkeiden suunnittelu kuuluu yleensä hakijan vastuulle.

Tuotot koostuvat ulkopuolisista tuista ja avustuksista hankkeen rahoitussuunnitelman mukaisesti. Tukia ja avustuksia saadaan mm. EU:lta sekä alueellisilta kumppaneilta (jäsenkunnat, Hyvinvointialue).

Kymenlaakson liitolla ei tiedossa varsinaisia uusia omia hankkeita vuonna 2023. Toimintavuoden aikana voi kuitenkin alkaa uusia hankkeita.

Liitto toteuttaa vielä 2023 alkuvuoden jatkoajalla KymÄES 2.0 -hanketta . Hankkeen marraskuussa 2021 hyväksytty budjetti ei muutu. Hankkeen loppukustannukset v. 2023 puolella ovat n. 22 000 €, josta EU-tuen osuus on 70 %.

Liitto toteuttaa alkuvuoden 2023 Kymenlaakson alueellisen ilmastotyön vauhdittamishanketta, joka alkoi tammikuussa 2022. Hankkeen kokonaisbudjetti on 96 000 €, josta liiton rahoitusosuutta on 9 000 € ja se katetaan omalla työpanoksella. Ympäristöministeriön valtionavustus on 70 % ja enintään 67 200 €. Loppuosa on Kymenlaakson kuntien työpanosta hankkeelle. Hanke päättyy 31.5.2023.

Liitto toteuttaa EAKR-rahoitteista Make 2.0 -hanketta. Hankkeen kokonaisbudjetti on 64 082 €, josta tuen osuus on 70 %. Hankkeen kustannukset ovat puoliksi nykyisen henkilöstön työpanosta puoliksi erilaisia ict- ja asiantuntijapalveluiden ostoja.

Liitto toimii maksatusviranomaisena Helsinki-East Aerodrome -hankkeessa, jossa Pyhtään lentokentän kehittämiseen on myönnetty 2,5 M€:n suuruinen valtionapu. Liitto saa korvauksena hankehallinnoinnista 3,5 %:n palkkion eli 87 500 €. Tästä sumasta noin puolet kohdistuu vuoteen 2022 ja puolet vuoteen 2023.

		TP2021	TA2022	TA2023	Muutos-% TA2022- TA2023
Hankkeet	Toimintatuotot	241 505	182 200	140 200	-23,1
	Toimintakulut	-293 217	-281 900	-181 850	-35,5
	Toimintakate	-51 712	-99 700	-41 650	

Jäsenmaksuosuudet 2023

Kymenlaakson liiton perussopimuksen 31 §:n mukaan se määrä, joka talousarvion mukaan muiden tulojen lisäksi tarvitaan menojen suorittamiseen, kootaan varainhoitovuoden

maksuosuuksina. Jäsenkuntien maksuosuudet määräytyvät jäsenkunnissa viimeksi toimitussa kunnallisverotuksessa maksettavaa kunnallisveroa vastaavan verotettavan tulon ja kunnalle maksettavan yhteisöveron suhteessa.

Jäsenmaksuosuuksien loppusumma kasvaa 44 000 euroa vuoteen 2022 verrattuna.

Kunta	Maksettavaa kunnallisveroa vast. verotettavat tulot V. 2021	Yhteisöveromäärät V. 2021	Yhteensä	%	Jäsenmaksuosuus v. 2023 Euro	Jäsenmaksuosuus v. 2022 Euro	Muutos 2023/2022 Euro	Muutos 2023/2022 %
HAMINA	356 158 938	16 887 021	373 045 959	12,47 %	279 746	276 661	3 085	1,12 %
KOTKA	941 656 321	19 401 713	961 058 034	32,12 %	720 694	707 903	12 791	1,81 %
KOUVOLA	1 452 253 779	40 088 907	1 492 342 686	49,87 %	1 119 103	1 094 234	24 869	2,27 %
MIEHIKKÄLÄ	23 430 859	1 338 334	24 769 193	0,83 %	18 574	17 538	1 036	5,91 %
PYHTÄÄ	95 025 407	1 393 159	96 418 566	3,22 %	72 304	70 177	2 127	3,03 %
VIROLAHTI	43 034 473	1 744 193	44 778 666	1,50 %	33 579	33 487	92	0,28 %
Yhteensä	2 911 559 777	80 853 327	2 992 413 104	100,00 %	2 244 000	2 200 000	44 000	2,00 %

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelma osoittaa kuinka tulorahoitus riittää toimintakuluihin ja rahoituskuluihin. Tuloslaskelmasta saadaan seuraavat tunnusluvut: toimintakate, vuosikate, tilikauden tulos ja tilikauden yli-/alijäämä.

Vuoden 2023 talousarvio on alijäämäinen -67 150 euroa.

	TP2021	TA2022	TA2023
Toimintatuotot	3 014 035	2 914 200	2 958 600
Myyntituotot	2 172 808	2 204 000	2 248 000
Maksutuotot	356 762	330 000	360 000
Tuet ja avustukset	484 465	380 200	350 600
Muut toimintatuotot	0	0	0
Toimintakulut	-2 904 611	-3 003 800	-3 060 750
Henkilöstömenot	-1 880 855	-1 830 700	-1 931 900
Palvelujen ostot	-729 553	-894 400	-827 750
Aineet, tarv. ja tavarat	-40 950	-34 700	-41 900
Avustukset	-5 900	-3 000	-6 000
Muut toimintamenot	-247 353	-241 000	-253 200
Toimintakate	109 424	-89 600	-102 150

Rahoitustuotot ja -kulut, netto	85	20 000	35 000
Vuosikate	109 509	-69 600	-67 150
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0
Tilikauden tulos	109 509	-69 600	-67 150
Tilikauden ali-/ylijäämä	109 509	-69 600	-67 150

Investointiosa ja rahoitusosa

Kymenlaakson liitolla ei ole investointeja vuonna 2023. Rahoitusosassa on vuosikatteella ilmaistu toiminnan rahavirta.

	TP2021	TA2022	TA2023
Investointiosa			
Investointeja ei esitetä taloussuunnitelmavuosille.			
Rahoitusosa			
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	109 509,35	-89 600	-67 150
Toiminnan ja investointien rahavirta	109 509,35	-89 600	-67 150
Lainakanta 31.12.	0	0	0

5.4. Taloussuunnitelma 2023 – 2025

Vuoden 2021 tilinpäätös oli 109 509 euroa ylijäämäinen. Kun tähän lasketaan mukaan edellisten vuosien yli-/alijäämät, on liiton taseessa ylijäämää 886 857 euroa. Vuoden 2022 talousarvio hyväksyttiin alijäämäisenä -69 900 euron verran.

Taloussuunnitelma 2023 – 2025 on laadittu siten, että vuosien 2023 – 2024 talousarviot ovat vielä alijäämäisiä ja ne katetaan aiempien vuosien ylijäämille. Vuodesta 2025 lähtien taloussuunnitelmat ovat tasapainossa.

Taloussuunnitelmassa on kaavailtu kuntien jäsenmaksusuuksiin pientä nostoa vuosille 2023-2024.

Negatiivista toimintakatetta parantaa liiton sijoitustoiminnan tuotot, joita odotettiin saata- van jo vuodesta 2022 lähtien. Maailmanlaajuinen rahoitusmarkkinoiden arvonalasku johtaa kuitenkin vuonna 2022 liiton rahastosijoituksen arvon jonkin suuruiseen alaskirjaukseen.

Vuonna 2023 markkinoiden arvioidaan kääntyvät nousuun. Tuotot on arvioitu tähän taloussuunnitelmaan varovaisuusperiaatteella, koska sijoitukset on tehty vasta kesällä 2021 eikä todellista tuottokehitystä pystytä vielä arvioimaan kunnolla.

Kymenlaakson liitolla on merkittävä tehtävä maakunnan kehittäjänä. Siksi on tärkeää, että liiton taloudelliset toimintaedellytykset turvataan myös jatkossa. Tasapainoinen talous on yksi merkittävä turvatekijä. Jotta liiton talous on jatkossa tasapainoinen ja kuntien maksu- osuus kohtuullinen, liitto jatkaa toiminnan terävöittämistyötä ja talouden läpinäkyvyyden kehittämistä suunnitelmakaudelle asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Taloussuunnitelma 2023 - 2025

	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos% TA 2022- TA2023	TS2024	TS2025
Toimintatuotot	3 014 035	2 914 200	2 958 600	1,5	2 953 000	2 953 000
Myyntituotot	2 172 808	2 204 000	2 248 000	2,0	2 293 000	2 293 000
Maksutuotot	356 762	330 000	360 000	9,1	360 000	360 000
Tuet ja avustukset	484 465	380 200	350 600	-7,8	300 000	300 000
Muut toimintatuotot	0	0	0	0,0	0	0
Toimintakulut	-2 904 611	-3 003 800	-3 060 750	1,9	-3 013 000	-2 988 000
Henkilöstömenot	-1 880 855	-1 830 700	-1 931 900	5,5	-1 910 000	-1 860 000
Palvelujen ostot	-729 553	-894 400	-827 750	-7,5	-810 000	-835 000
Aineet, tarv. ja tavarat	-40 950	-34 700	-41 900	20,7	-36 000	-38 000
Avustukset	-5 900	-3 000	-6 000	100,0	-6 000	-3 000
Muut toimintamenot	-247 353	-241 000	-253 200	5,1	-251 000	-252 000
Toimintakate	109 424	-89 600	-102 150		-60 000	-35 000
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	85	20 000	35 000		35 000	35 000
Vuosikate	109 509	-69 600	-67 150		-25 000	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0			
Tilikauden tulos	109 509	-69 600	-67 150		-25 000	0
Tilikauden ali-/ylijäämä	109 509	-69 600	-67 150		-25 000	0

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

